

Nghề nông chuyên nghiệp

Trình bày của nhóm: Canh tác bền vững (Hương Sơn)

Sơn Kim, 10-12/7/2007

Nguyên nhân thay đổi cách nghĩ về nghề nông

- Là những người nông dân bươn chải nhiều nghề, họ hiểu được những giá trị, khó khăn và không ổn định của các nghề khác nhau.
- Người sinh thêm chứ đất đai không sinh thêm được. Đất đai từng bước được giao.
- Là người nông dân thì phải bám lấy đất, bám lấy rừng
- Đất đai ngày càng bị suy thoái do áp dụng giải pháp canh tác, phân bón, thuốc trừ sâu không hợp lý. Do đó làm nông dân bây giờ phải học, biết quản lý, biết cách qui hoạch sử dụng hợp lý, biết tận và phát huy tối đa các nguồn lực tại chỗ, có các giải pháp phù hợp, hạn chế sử dụng thuốc hoá học, phân vô cơ,...

Anh Hoi, xã Sơn Trường

Bác Hoi có một trang trại Cam Bù (đặc sản của Hương Sơn) hàng năm cho thu nhập hằng trăm triệu đồng

Chị Hiếu, xã Sơn Quang

Anh Long, xã Sơn Diệm

Bác Long là chủ một trang trại. Trồng rừng và chăn nuôi mang lại cho Bác thu nhập mỗi năm hằng trăm triệu.

Anh Hợi & kế cận
M.Phương ... muốn phát
triển kinh tế hộ cần gắn kết
với kinh tế cộng đồng...

- Làm nhiều nghề, cuối cùng quyết định làm nghề nông
- Xác định là một nghề, chuyên sâu, luôn học hỏi
- Muốn phát triển kinh tế của mình thì cần gắn kết với kinh tế của cộng đồng, gắn với nhau để sản xuất

Cách hiểu về nghề nông

Chị Hiếu, Sơn Quang ... Xã
bắt nộp 6 yến gạo/1ha mới
cho bán keo...

- Tận dụng tối đa các nguồn lực (lao động, phân bón) trong trang trại. Ví dụ: gom bổi (lá rụng) trong rừng keo, thông để tập ủ cho cam; chăn nuôi bò lấy phân
- Qua trao đổi, chị Hiếu thấy liên kết, hợp tác rất quan trọng:
  - Không bán rẻ keo do thiếu thông tin.
  - Biết được quyền lợi của nông hộ được pháp luật bảo vệ qui định, không phải xã nói nộp 6 yến gạo/ha keo là làm theo
  - Hợp tác có thể bảo vệ được cháy rừng
  - Học thêm được kinh nghiệm chăm sóc cam bù, sử dụng thuốc thảo dược trừ sâu bệnh

Anh Long, Sơn Diệm ... muốn no trồng màu, muốn giàu trồng con (cây)

- Có được mục tiêu rõ ràng – ‘*Muốn no trồng màu, muốn giàu trồng con (cây)*’
- Chọn và giao lưu, học hỏi những bạn bè tốt, thông minh, làm ăn giỏi để học. Nghe tin ở đâu có người làm ăn giỏi là tôi đến học.
- Trước khi làm gì phải nắm được pháp luật. Tìm học từ những ông cán bộ có uy tín, thông minh để học, họ cũng chẳng lấy tiền gì, mình chỉ đến học.
- Làm vườn phải chịu khó, khổ, kiên trì
- Đa dạng được sản phẩm cây trồng, vật nuôi => đa dạng nguồn thu, phải biết lấy ngắn nuôi dài.

Các chủ hộ đều chung nhận thức

Làm gì cũng phải học nhưng có lẽ học làm nông dân chuyên nghiệp cần có tâm huyết, kiên trì, chịu khổ, khó,... và có lẽ là nghề khó nhất

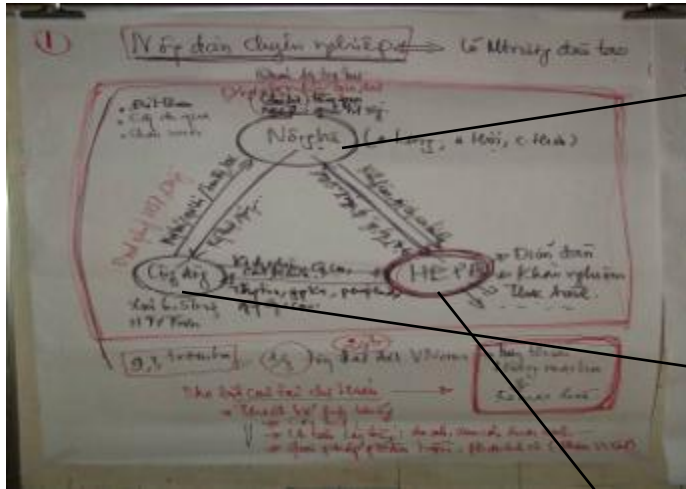
Để trở thành nông dân chuyên nghiệp cần:

Chị Hiếu, anh Long, bác Phước, anh Hợi, anh Thuyết trao đổi về tầm nhìn, hợp tác và liên kết...

- Có được tầm nhìn rõ ràng – “Muốn no trồng màu, muốn giàu trồng cây”
- Có sự đam mê, chịu khó, khổ, kiên trì, là nhu cầu tất yếu (đầu tư tâm lực, trí lực và vật chất cần thiết cho nghề nghiệp)
- Có kiến thức, kỹ năng chuyên sâu: quan sát và phân tích tiềm năng, thách thức trang trại, qui hoạch hệ thống sử dụng đất bền vững và hiệu quả, quản lý và tổ chức sản xuất, nhạy bén thị trường, hiểu biết pháp luật.v.v.
- Có nhu cầu và khả năng liên kết cộng đồng /buôn có bạn – bán có phường
- Có điều kiện đất đai

Tại Nông hộ (Ví dụ: b.Phước, a.Hội, c.Hiếu, a.Long) là 'người thầy di động và giáo trình sống', người trao đổi truyền cảm nhất với giáo trình sinh động nhất, nơi thể hiện cách nhìn, sự tâm huyết, thái độ và hành vi chuyên nghiệp, các giải pháp có trách nhiệm trong sử dụng bền vững các dạng tài nguyên miền núi của người dân. Tại nông hộ bao gồm.

Tại Cộng đồng (bản Kè, HTX TS) là môi trường chia sẻ và đào tạo về tổ chức và thiết chế của cộng đồng nói chung và trong tổ chức sản xuất nói riêng (Nào Sòng, Phường, tổ đội công), quản lý và bảo vệ rừng cộng đồng, quản lý và duy trì mối quan hệ xã hội truyền thống.

- (1): Tạo diễn đàn chia sẻ, thực hành lý thuyết → thực tiễn/nghiên cứu.
- (2): Tri thức bản địa, sáng tạo, tổ chức sản xuất nông hộ, nghiên cứu ứng dụng, chia sẻ cây và con bản địa
- (3): Diễn đàn không gian dân sự tại cộng đồng.
- (4): Chia sẻ thiết chế/ tổ chức truyền thống/ tài nguyên + tình nguyện/ thông tin/ mô hình.
- (5): Kinh nghiệm lồng ghép.
- (6): OD, ID (tổ chức, thiết chế của cộng đồng: trao đổi lao động, diễn đàn tại cộng đồng, không gian xã hội dân sự cho các nông hộ).

Trung tâm đào tạo phát triển năng lực cộng đồng (HEPA, CCCD) là nơi đào tạo, trao đổi kinh nghiệm của nông dân với nông dân các vùng khác, các nhà khoa học. CCCD đồng thời là nơi sưu tầm, khảo nghiệm và lựa chọn các kinh nghiệm địa phương từ các nhóm dân tộc khác nhau, giải pháp kỹ thuật, giống cây và con từ các vùng, miền khác trước khi giới thiệu tới cộng đồng địa phương.

Chia sẻ kinh nghiệm, thảo luận và thống nhất ngay một số hợp tác

... và họ đã thống nhất ngay một số hoạt động hợp tác

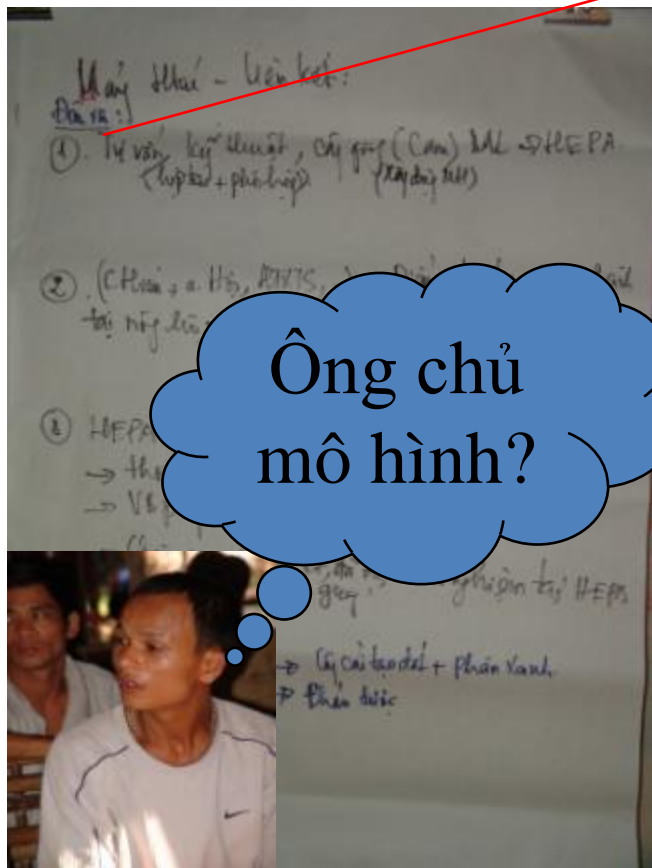
- Anh Long, chị Hiếu, anh Hợi trao đổi ngay với bác Phước về việc cung cấp giống cây mát. HEPA giúp vận chuyển (kết hợp) ra Hương Sơn.
- Anh Hợi, chị Hiếu đã đề nghị HEPA giúp mua hạt giống cốt khí (cây cải tạo đất và cung cấp phân xanh).
- Một số bài thuốc sử dụng thảo mộc trừ rầy đã được (Kiên, Lành – HEPA) chia sẻ ngay cho chị Hiếu, chị Xuân, anh Hợi để áp dụng.

Một số nội dung hợp tác giữa Nông hộ - Cộng đồng – HEPA

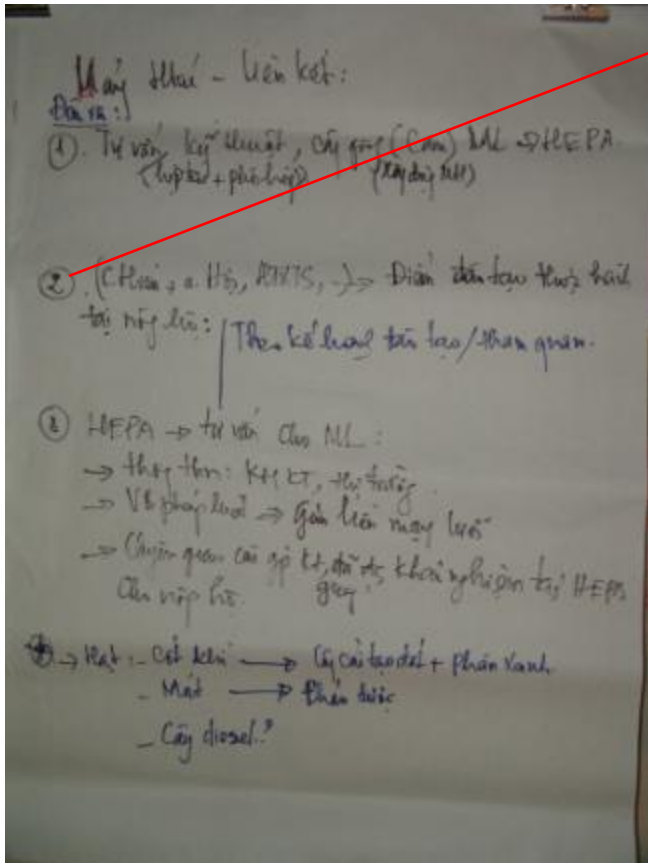
1. Tư vấn, hỗ trợ, hợp tác, phối hợp khảo nghiệm kỹ thuật, cây giống (cam), con giống, vốn phát triển vườn tại HEPA. Đầu ra: Có được 02 mô hình kinh tế nông hộ phát triển bền vững tại HEPA.

Hoạt động cụ thể: ([Kế hoạch chi tiết](#))

- 1.1. Tìm ra 2 chủ mô hình
- 1.2. Xây dựng cơ chế hưởng lợi 02 mô hình (thảo luận thêm anh Hợi)
- 1.3. Các chính sách/cơ chế phối hợp của mạng lưới và Hepa để phát triển 2 mô hình: có biên bản thỏa thuận, cam kết
- 1.4. Trồng 100 gốc cam bù.
- 1.5. Tư vấn định kỳ kỹ thuật cam/làm vườn.
- 1.6. Cùng thảo luận xây dựng định chế hợp tác giữa Mạng lưới nông hộ - HEPA/CCCD

Một số nội dung hợp tác giữa Nông hộ - Cộng đồng – HEPA

2. Các mô hình (chị Hiếu, anh Hợi, HTX Trường Sơn) là các mô hình đào tạo thực hành tại nông hộ.

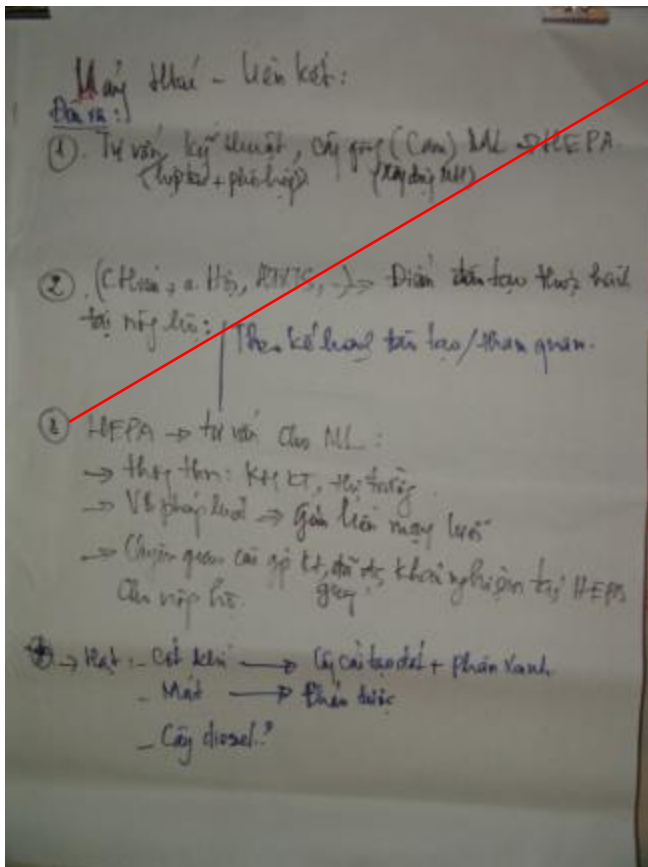
2.1. rà soát, ghi chép lại các hoạt động tại mô hình thành tài liệu chia sẻ.

2.2. Đảm bảo điều kiện ở, tổ chức nấu ăn cho học viên khi đến học.

2.3. Phát triển sổ tay nông dân để ghi chép và tính toán hiệu quả kinh tế (ông Hợi)

2.4. Hoàn thiện hồ sơ nông hộ

Một số nội dung hợp tác giữa Nông hộ - Cộng đồng – HEPA

3. HEPA tạo diễn đàn, hỗ trợ, cung cấp các thông tin, giải pháp kỹ thuật sau khi khảo nghiệm
  - 3.1. Cung cấp thông tin khoa học kỹ thuật và thông tin thị trường.
  - 3.2. Văn bản pháp luật -> mạng lưới.
  - 3.3. Chuyển giao các giải pháp kỹ thuật, giống đã được khảo nghiệm tại HEPA tới nông hộ.
  - 3.4. Tư vấn phát triển sổ tay nông dân
  - 3.5. Gửi kế hoạch đào tạo, tham quan tới các nông hộ

Thách thức

- Nông dân hiện nay chưa xác định đó là một nghề thực sự
- Thiếu lực lượng kế cận
- Thiếu quỹ đất / quyền sử dụng đất / đất đai suy thoái
- Thị trường

Giải pháp

- Tăng cường giao lưu chia sẻ giữa các mô hình trong vùng với nhau
- Định kỳ tổ chức các buổi gặp mặt và chia sẻ kinh nghiệm trong sản xuất tại HEPA
- Tìm hiểu thêm về luật liên quan đến đất đai và tài nguyên thông qua các sách báo và các kênh thông tin khác

